

Verlag

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 13 juni 20129
Tijd : 13.30 – 16.30 uur
Plaats : SIKB te Gouda

Aanwezig :

Marcel Koeleman (voorzitter)
Kees Jonker (RWS)
Otto Feenstra (Vereniging Afvalbedrijven)
Huib Mulleneers (NIBV)
Henk Koster (SIKB, not)
Tineke Weide (BOVAG)
Aad Kant (NIBV / SIKB bestuurslid)
Erik van der Heijden (VTI)
Marloes Dommelen (RVB)
Martin de Jonker (ODI-VDV)
Robert Hilgers (Provincie Noord-Brabant)

Afwezig :

Jan Bessebinders (BOVAG)
Henri van Geenen (NIBV)
Joost de Wijs (Vereniging Afvalbedrijven)
Leo van Kuijl (VTI)
Jordi Verkade (SIKB)

Actie door

1. Opening

Alle bovengenoemde afwezigen hebben zich afgemeld. Tineke Weide vervangt Jan Bessebinders. De agenda wordt vastgesteld, met toevoeging van agendapunt 3.5 *Verbeteren van de SIKB-producten vanuit ketenperspectief*.

2. Verslag vergadering 23 april 2019 en actielijst

T.a.v. het verslag van 23 april wordt de actie om Willem Kattenberg uit te nodigen naar oktober verzet. Verder zullen de data voor 2020 worden vastgesteld (in oktober). Kees Jonker heeft zijn presentatie over het BAL rondgezonden.

HK

In het vervolg wordt op de agenda ruimte ingelast voor een tweetal onderwerpen zodat die beter uitgediept en bediscussieerd kunnen worden. In deze vergadering wordt agendapunt 3.5 ingelast: *Verbeteren van de SIKB-producten vanuit ketenperspectief*.

3. Actualiteiten en mededelingen SIKB

3.1 *Stand van zaken wijziging Regeling bodemkwaliteit 2018 en 2019*

Henk Koster licht toe dat in 2019 een aantal richtlijnen en protocollen gewijzigd worden vanwege de volgende wijziging van de Regeling Bodemkwaliteit (1 januari 2020).

Begin april is (onder meer) de nieuwe BRL SIKB 7800 (Tankinstallaties) bij de RvA ingediend. Van de Raad zijn hierop geen opmerkingen ontvangen; naar verwachting wordt de BRL 7800 zoals ingediend akkoord bevonden. De uitkomst van de HUF-toets door ILT is nog niet bekend.

Met de ingezette wijzigingen is een nieuwe stap gezet richting harmonisatie en verbetering.

3.2 Stand van zaken project Implementatie Omgevingswet in documenten SIKB

De voorbereidingen voor de wijziging van de Rbk rond 1 januari 2021 gaan van start. Verwacht wordt dat het een relatief omvangrijke wijziging gaat worden, onder meer omdat aanpassingen moeten worden opgenomen met het oog op de komende Omgevingswet en het nieuwe Milieuhygiënisch Toetsingskader voor grond en baggerspecie voor de toepassing in ondiepe plassen.

SIKB heeft de verwachte impact hiervan onderzocht op de bij ons in beheer zijnde normatieve en informatieve documenten.

Met het oog op de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswetgeving en het daarmee verbonden Aanvullingsbesluit Bodem is recent het project 'Implementatie Omgevingswetgeving Fase I' gestart. Doel is om de wijzigingen in de regelgeving tijdig door te vertalen naar de SIKB-schema's waaraan een erkenningsplicht is verbonden.

Tegelijkertijd zullen inhoudelijke wijzigingen worden voorbereid voor de volgende bodembeheer-schema's:

- Moderniseringsslag van de protocollen 6001 en 6002, waarin ervaringen qua structuur met het eveneens mee te nemen nieuwe protocol 6003 worden meegenomen. Daarmee in lijn aanpassing van protocol 7001, 7002 en 7004.
- BRL SIKB 1000 en 7500 en BRL 9335: uitwerken zorgplicht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen, evenals het tijdelijk handelingskader PFAS (indien tijdig beschikbaar).
- Wijzigingen naar aanleiding van praktijkpunten die vanuit de certificatie-instellingen zijn ingebracht.
- 'Laaghangend fruit' uit het project Harmonisatie competentie-eisen bodembeheer. Door certificaathouders en certificatie-instellingen is verzocht om de competentie-eisen in de certificatieschema's te actualiseren en waar mogelijk qua systematiek te harmoniseren.

De planning gaat uit van oplevering aan de CCvD's in november/december 2019. Na behandeling in het CCvD volgen openbare reactieronden, de HUF-toets en de evaluatie door de RvA. Beoogde datum inwerkingtreding is 1 januari 2021.

Het projectplan zal worden gezonden aan de leden van de Programmaraad; het plan en de voortgang zullen in de volgende vergadering worden geagendeerd.

HK

3.3 Position Paper Veilige bovengrondse tankinstallaties in de Omgevingswet

De Omgevingswet heeft onder andere als doel om regels te vereenvoudigen en waar mogelijk te schrappen. Op het gebied van regelgeving voor bovengrondse tanks voor bepaalde brandstoffen en chemicaliën leidt dat tot ongewenste effecten voor zeer veel tankinstallaties. Het gevolg is een systeem met hogere kosten en een grotere kans op lekkage.

In samenspraak met diverse partijen is een Position Paper opgesteld met als doel om het ministerie van BZK te bewegen de keuze in het huidige BAL te heroverwegen en de certificering voor deze tanks in stand te houden.

Op 1 november heeft een gesprek met het ministerie plaatsgevonden.

In dat gesprek zijn geen afspraken met de Projectdirectie Eenvoudig Beter gemaakt omdat de tegenstellingen van de aansluitende partijen (NOVE en VNPI enerzijds, LTO en FME anderzijds) te groot bleken; de tegenstellingen gaan over de verplichting enerzijds en vrijwilligheid anderzijds. Gebleken is dat bij één van de

stakeholders die ondertekend hadden, intern verdeeldheid was (LTO/Glaskracht). Bovendien kwamen ook andere partijen met bezwaren (FME). Besloten is om in klein comité te proberen de gelederen weer te sluiten. Inmiddels zijn er drie overleggen in klein comité geweest en wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om (bredere) consensus over goede kwaliteitsborging te bereiken en met een eventueel aangepast voorstel naar BZK terug te keren. De partijen geven aan dat dat met name langs de band van externe veiligheid en drinkwaterveiligheid zou kunnen. Verder is het vooral zaak om ondersteunende feiten op te halen, met name bij overheden.

3.4 Aankomende wijziging van de Activiteitenregeling

Kees Jonker geeft een korte toelichting op de aankomende wijziging van het Activiteitenbesluit:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-23546.pdf>;

De wijzigingen zijn te vinden op:

<https://www.bodemplus.nl/actueel/nieuwsberichten/2019/activiteitenregeling/>;

Een discussie volgt over wasplaatsen in de landbouwsector; de Programmaraad is van mening dat hier een ongelijkheid zou kunnen ontstaan: ten aanzien van het afspreken van voertuigen gelden kennelijk andere risico's dan bijvoorbeeld bij grondtransport e.d. In aansluiting daarop wordt aangegeven dat de landbouwsector (lees LTO, wellicht MKB) wellicht vertegenwoordigd zou moeten zijn in de Programmaraad.

3.5 Verbeteren van de SIKB-producten vanuit ketenperspectief

De Programmaraad voert een discussie over de relatie tussen procescertificatie en productcertificatie. De wens bestaat om op dit punt meer eenheid in het stelsel van kwaliteitsborging te creëren. Kort gezegd ziet de Programmaraad mogelijkheden om de verantwoordelijkheid voor een product aan de markt toe te delen. Dat kan met name in het bodembeheersdomein. Het gaat zowel in de politiek als in de opinie om vertrouwen en verantwoordelijkheidstoedeling.

HK

De Programmaraad vraagt het SIKB-programmabureau om op dit punt een eerste verkenning te doen.

4. Circulaire economie in relatie tot SIKB

Marcel Koeleman en Henk Koster lichten toe dat SIKB verkent in hoeverre en hoe wij een rol kunnen hebben met betrekking tot maatschappelijke opgaven als klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie. In de Programmaraad ligt nu alleen het laatste thema voor.

Het bestuur van SIKB heeft onlangs besloten om een denklijn en standpunt ten aanzien van haar mogelijke rol bij de realisatie van de nieuwe maatschappelijke opgaven te formuleren. Deze denklijn kan dan verder worden geconcretiseerd en geoperationaliseerd in (onder meer) de programmaraden.

HK

Deze denklijn heeft vorm gekregen in een Notitie van het programmabureau (Notitie Maatschappelijke opgaven in SIKB). Deze wordt op 27 juni a.s. in het bestuur besproken, waarna de notitie aan de Programmaraden ter beschikking komt.

Henk Koster maakt verder melding van een initiatief van SIKB, NLingenieurs en andere partijen om in het kader van een uitvraag van het Uitvoeringsprogramma Bodem n Ondergrond een "omdenkslag" te gaan realiseren door grondverzet en hergebruik meer met de bril van CE-principes te gaan beschouwen en na te gaan wat er uit het oogpunt van beheer wenselijk en nodig is. Hierbij leggen we de link

HK

naar het bestaande (Kwalibo-) instrumentarium en de Beleidsevaluatie van Kwalibo die in 2019 uitgevoerd wordt. Wat we tevens willen bereiken is dat dit thema hierdoor aandacht krijgt bij het opstellen van Omgevingsplannen in het kader van de aanstaande Omgevingswet.

Het projectvoorstel horend bij het initiatief wordt nagezonden.

5. Praktijktest Luchttest

Henk Koster licht in de vergadering de stand van zaken van de Praktijktest Luchttest toe.

Zoals bekend heeft de Advieskamer Stortbesluit op 24 november 2017 haar rapportage uitgebracht met als conclusie dat men *...met het luchtteststelsel conform protocol 6704 ... een vloer van beton, direct gestort op folie, niet kan kwalificeren als vloestofdicht*. Het CCvD Bodembescherming heeft ingestemd met de rapportage van de Advieskamer in combinatie met het uitvoeren van een praktijkproef ter falsificatie van de hypothese dat de lucht zich niet kan verspreiden onder het gehele ondervlak van een betonnen vloer gestort op folie. De praktijkproef heeft plaatsgevonden; de conclusies van de praktijkproef komen niet overeen met de bevindingen van de Advieskamer.

Het AC Bodembescherming heeft in de vergadering van oktober 2018 de rapportage van de praktijkproef vastgesteld. Het advies van de Advieskamer is besproken in het AC Bodembescherming van 23 mei 2019. Geconstateerd is dat de Advieskamer vasthoudt aan haar eerder afgegeven advies en de hoofdlijnen uit commentaar van de begeleidingscommissie niet volgt. Daarmee komen de bevindingen van de Advieskamer en de praktijkproef niet met elkaar overeen. Afgesproken is dat vertegenwoordigers van de Advieskamer en van de Begeleidingsgroep luchttestmeting in september bij elkaar komen om hun verschillen van inzicht te bespreken.

6. Voorkom een nieuwe Actie Tankslag

De SIKB-rapportage rond corrosie door biodiesel en het advies rondom de wettelijke eisen aan tankinstallaties is vrijwel afgerond. Andere delen van het project "Voorkom een nieuwe actie Tankslag" lopen ook door in 2019. De stand van zaken is dat er inmiddels 17 relevante tanks zijn onderzocht terwijl er minimaal 20 nodig zijn om te voldoen aan de resultaatsverplichting. De keuze ligt voor om het onderzoek af te ronden in deze staat. De verwachting is overigens niet dat de conclusies nog anders zullen worden al meer tanks onderzocht zouden worden. Die conclusies zijn dat de circa 2.500 ongecoate ondergrondse dieseltanks bij Nederlandse tankstations inderdaad risico lopen op voortijdige lekkage, en wellicht ook de honderden dieseltanks bij onder meer ziekenhuizen en datacenters. Bovendien zijn er sterke aanwijzingen dat ook bovengrondse dieseltanks (vaak bij boerderijen) en opslagtanks voor benzine of wellicht kerosine beschadigd kunnen raken.

Fase 2 van het project zal zich richten op herziening van de werkwijze bij het bemonsteren en analyseren van micro-organismen, AS 6800 en een voorstel voor keuringstermijnen.

De vraag wordt gesteld hoe consistent we zijn in onze onderzoekstechnieken. Geadviseerd wordt om bij een project als dit al aan de voorkant duidelijkheid te geven over validiteit en techniek.

7. Project Robotinspectie

Henk Koster licht toe dat begin dit jaar een praktijkproef 'Robotinspectie' heeft plaatsgevonden waarbij de werking van een gecombineerde robotinspectie is

vergeleken met een inspectie met betreding, waarbij het uitgangspunt is dat de resultaten van de robot-inspectie minimaal gelijkwaardig moeten zijn aan de resultaten van de visuele inspectie. Het betreft inspecties bij stalen ongecoate tanks die nu alleen visueel door middel van tankbetreding van de inspecteurs mogen plaatsvinden.

De gecombineerde robotinspectie bestond uit een combinatie van drie technieken, te weten Phased array, camera-inspectie en Point clouding, die de visuele tankinspectie moet vervangen. De Begeleidingscommissie die voor deze proef is samengesteld is unaniem van mening dat de combinatie van de drie technieken veelbelovend is en zeker in aanmerking kan komen om op termijn de tankbetreding te vervangen. Wel is de Begeleidingscommissie van mening dat een aantal aspecten nog verder doorontwikkeld zal moeten worden voordat deze werkwijze gevalideerd kan worden. De doorontwikkeling heeft betrekking op de criteria reproduceerbaarheid, vindbaarheid en bereikbaarheid van corrosieputten en nauwkeurigheid van de metingen. Aan de initiatiefnemers wordt de mogelijkheid geboden om de techniek verder te ontwikkelen en daarna nog een volgende praktijkproef te organiseren.

HK Gevraagd wordt dit onderzoek ook naar bovengrondse tanks uit te breiden. Het rapport wordt z.s.m. ter informatie aan de Programmaraad aangeboden.

8. Verkenning mogelijkheden database

Henk Koster geeft een korte toelichting op een pilotproject waarbij SIKB een database heeft laten bouwen, die vervolgens door drie Inspectiebedrijven voor protocol 6811 is gevuld. Met behulp daarvan kunnen gegevens over de resultaten van de inspecties van tanks snel en eenvoudig worden geanalyseerd. Dat kan behulpzaam zijn bij het signaleren van trends, een evaluatie van het protocol e.d. De Programmaraad discussieert over nut en noodzaak van een database voor andere protocollen.

De Programmaraad verzoekt om een discussienotitie, waarin SIKB onderbouwt in hoeverre een database binnen een protocol nuttig en noodzakelijk is, haalbaar qua inspanning en mogelijkheden, en welk meerwaarde het kan bieden.

JV Zij beveelt aan vooral vanuit een risicosturing te denken. SIKB zal een notitie opstellen en deze na de zomer rondzenden, zodat deze in de volgende bijeenkomst kan worden besproken.

9. Rondvraag en mededelingen

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

Volgende vergadering:

Vergaderschema 2019		
Donderdag 31 oktober 2019	13.30 – 16.30	Gouda